

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13P/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222201014
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2022:6222201014.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Tomášom Minárikom vo veci starostlivosti o maloleté deti T.: X) X., O.. XX. XX. XXXX, X) X., O.. XX. XX. XXXX R. X) G., O.. XX. XX. XXXX, všetky bytom ako náhradní rodičia, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti matky: W. M., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. F. M. X a otca P. T., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. Y. P., Z.. Č.. X. X. Z. X. Ú. B. O. P., za účasti náhradných rodičov: 1) W. M., O.. XX. XX. XXXX a 2) X. M., O.. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom D. XXX, o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.
- II. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom na začatie konania sa otec domáhal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti nariadenej nad jeho maloletými deťmi a ich následného zverenia do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s odôvodnením, že náhradní rodičia v čase, keď s nimi otec s matkou žili v spoločnej domácnosti, vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje. Zároveň žiadal aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť k deťom, a to z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatie slobody a nemá z čoho platiť sumu 70 Eur na každé dieťa.
2. Matka a ani náhradná matka v písomných podaniach na č.l. 33, resp. 36 spisu so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasili.
3. Náhradný otec a ani kolízny opatrovník sa písomne k veci nevyjadrili.
4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 5.10.2022 a následne na 4.11.2022.
5. Otec sa na žiadne z pojednávaní bez ospravedlnenia nedostavil. Zároveň nereagoval ani na výzvu súdu, ktorou ho súd vyzval, aby uviedol, kto by mal zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti v prípade, ak by náhradná osobná starostlivosť o ne bola zrušená. S poukazom na §§ 30 a 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) v zmysle ktorých po začatí konania postupuje súd tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, a to aj vtedy, ak sú účastníci nečinní, súd vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti otca, ktorý po podaní návrhu viac záujem o toto konanie neprejavil.

6. Náhradní rodičia na pojednávani dňa 5.10.2022 s podaným návrhom nesúhlasili s odvodnením, že nevedia, kto by zabezpečoval starostlivosť o deti, pokiaľ sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Zdôraznili tiež, že bol odsúdený za ich týranie. Dodali však, že dúfali, že by si matka prevzala deti do osobnej starostlivosti nakoľko deti by mali byť s matkou. S návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasili nakoľko pri náraste cien bude málo aj to, čo sa v súčasnosti platí.

7. Matka na pojednávani dňa 5.10.2022 s návrhom otca nesúhlasila.

8. Kolízny opatrovník na tomto pojednávani rovnako s návrhom nesúhlasil s odôvodnením, že náhradná osobná starostlivosť je v najlepšom záujme maloletých detí. Úrad si vyžiadal správy čo sa týka úrovne tejto náhradnej osobnej starostlivosti a neboli zistené žiadne nedostatky, tak zo správy z obce ohľadne užívania alkoholu, čo nebolo potvrdené, tak isto ohľadne správania a školského prospechu v škole a tak isto, čo sa týka zabezpečovania zdravotnej starostlivosti o maloleté deti. Náhradná osobná starostlivosť si teda plní svoj účel. Čo sa týka návrhu na zníženie výživného, kolízny opatrovníkovi nebolo oznámené zo strany ústavu na výkone trestu to, že by otec nebol pracovne zaradený, resp. že by mu niečo bránilo dosahovať príjem, preto opatrovník považoval tento návrh za neopodstatnený.

9. Na pojednávani dňa 4.11.2022 matka uviedla, že si zisťovala možnosti aby deti mohli bývať v tej domácnosti, v ktorej býva ona so svojim priateľom. V tejto domácnosti však žije aj jeho matka a jeho stará matka, ktoré nesúhlasia s tým, aby matka prevzala svoje maloleté deti do osobnej starostlivosti. Hoci tento dom im momentálne nepatrí, dom splácajú a majú v tom dome predkupné právo. Navyše momentálne nie je možné zabezpečiť nejaké oddelené bývanie, izby sú priechodzie a v prípade, že by došlo k nasťahovaniu maloletých detí, tak by matka aj stará matka priateľa matky museli prechádzať vlastne cez izbu, ktorá by bola detskou izbou týchto maloletých detí. V tejto situácii sa matka obáva vzniku konfliktov.

10. Kolízny opatrovník na tomto pojednávani uviedol, že bol prešetriť pomery v tejto domácnosti. Rozprával sa aj s matkou, aj so starou matkou priateľa matky. Obidve vyjadrili nesúhlas s tým, aby matka ubytovala mal. deti v uvedenej domácnosti. Ak by sa mal. deti nachádzali v tejto domácnosti, kolízny opatrovník predpokladá, že by vznikali hádky a rôzne konflikty, v ktorých by boli mal. deti prítomné. Návrh na zníženie výživného žiadal kolízny opatrovník zamietnuť nakoľko otec sa vlastným pričinením dostal do výkonu trestu odňatia slobody a navyše došlo k zvýšeniu výdavkov na mal. deti.

11. Náhradní rodičia na pojednávani dňa 4.11.2022 uviedli, že zatiaľ za daných okolností sú ochotní zabezpečovať starostlivosť o mal. deti tak ako v súčasnosti. Náhradná matka doplnila, že matka dokupuje maloletým deťom každý mesiac to, čo je potrebné.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom náhradnej matky a matky, rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/78/2021-92 zo dňa 22. 11. 2021, potvrdením o príjme a oznámením ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na č. l. 17, 18 spisu, správou o výkone náhradnej osobnej starostlivosti na č. l. 95 spisu, odpoveďou na lustráciu otca v ZVJS zo dňa 24. 10. 2022 a zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/138/2021 oboznámením rozsudku na č. l. 364 uvedeného spisu a rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/87/2021-425 zo dňa 18. 01. 2022, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

13. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/78/2021-92 zo dňa 22.11.2021 boli mal. deti T. zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov, každý z rodičov maloletých detí bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 70 Eur mesačne na každé z mal. detí počnúc dňom 26. 07. 2021 a bolo rozhodnuté aj o zročnom výživnom na maloleté deti, ktoré súd povolil rodičom uhrádzať v splátkach. Maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov, ktorí sú ich starými rodičmi, na tom skutkovom základe, že otec osobnú starostlivosť o maloleté zabezpečiť nemôže, keďže bol uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 4Tp/2/2021 vzatý do väzby (dôvodom väzby bola hrozba pokračovania v trestnej činnosti, resp. hrozba dokonania trestného činu a otec bol obvinený zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby na tom skutkovom základe, že mal matke od roku 2007 do 27. 03. 2021 spôsobiť fyzické a psychické utrpenie) a matka z dôvodu psychických problémov, pre ktoré brala psychiatrické lieky, nedokáže zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Pokiaľ sa jedná o otázku vyživovacej povinnosti, súd ustálil výšku odôvodnených výdavkov na každé z maloletých detí na viac ako 200 Eur (168 Eur mesačne na stravu v domácnosti a bývanie na každé z maloletých detí, okrem toho na maloletú X. 20 Eur cestovné do školy, 30 Eur ošatenie a obuv a 15 Eur hygiena, na

maloletú X. 30 Eur ošatenie a obuv, 15 Eur hygiena a 20 Eur strava v materskej škole a na maloletú G. 35 Eur plienky, 20 Eur hygiena a 20 Eur obuv.), skonštatoval, že celý príspevok od úradu práce je tak na ich výživu spotrebovaný, a že je z tohto dôvodu potrebné, aby rodičia spoločne podľa ich schopností, možností a majetkových pomerov kompenzovali sumu príspevku prípadne až do plnej výšky 199 Eur, teda každý z nich až do sumy 100 Eur mesačne. Mal za preukázaný príjem matky z pracovného pomeru v sume cca 630 Eur v čistom, a v závislosti od jeho výšky a od výšky jej odôvodnených výdavkov dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 70 Eur mesačne. Pri určovaní výživného otcovi súd skonštatoval, že hoci otec nemá pre výkon väzby žiadny príjem, je u neho na mieste uplatnenie princípu potenciality príjmov, pričom skutočnosť, že otec sa protiprávnym konaním, ktoré viedlo k jeho vzatiu do väzby, vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Preto nakoľko z vykonaného dokazovania nevplynuli žiadne zdravotné ani iné obmedzenia otca, ktoré by mu bránili pracovať, mal súd za to, že otec môže dosahovať rovnaký príjem, aký dosahuje matka, z ktorého je schopný platiť výživné v rovnakom rozsahu ako matka.

14. Náhradná matka pri svojom výsluchu uviedla, že v spoločnej domácnosti s ňou žije náhradný otec (jej manžel) a tri maloleté deti, ktoré sú zverené do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Od posledného rozhodnutia súdu o mal. deťoch došlo k zvýšeniu výdavkov na bývanie, keď zálohové platby za elektriku boli zvýšené na sumu 89 Eur mesačne, na drevo ročne dávajú už teraz 1.450 Eur, internet zostal na sume 17 Eur, aj DIGI na sume 12 Eur. Došlo tiež k zvýšeniu výdavkov na stravu, a to na približne sumu 1.100 Eur. Pokiaľ sa jedná osobitne o výdavky na mal. deti, tak pokiaľ sa jedná o X. tam sú výdavky 20 Eur na cestovné do školy, 30 Eur na ošatenie a obuv, 15 Eur je hygiena. V súvislosti so školou tiež vznikajú výdavky na ZRŠ, a to 10 Eur na školský rok. Školské výlety by mali byť v priemere 2 do školského roka, môže to byť suma 120 Eur ročne, fotenie je tiež dvakrát čo je 24 Eur na rok a na začiatku šk. roka je tiež potrebné zakúpiť školské potreby, dokúpiť výtvarnú, telesnú a podobné, tam môžu byť tie výdavky približne 50 Eur. Pokiaľ sa jedná o mal. X., tam došlo k zmene nakoľko začala navštevovať ZŠ vo Veľkom Krtíši na ul. Komenského. S tým vznikajú výdavky 20 Eur na cestovné do školy, obedy v škole 22 Eur - 24 Eur, družina je 9 Eur. Tak isto v súvislosti so školou sú rovnaké výdavky ako u mal. X., čiže ZRŠ 10 Eur na rok, školské výlety do 120 Eur na rok, fotenie do 24 Eur na rok, na začiatku školského roka približne 50 Eur na zakúpenie školských potrieb. Mal. X. býva dosť často chorá, a to aj dvakrát do mesiaca, kedy je potrebné zakupovať spreje do nosa, lieky proti teplote a ak sú predpísané, tak antibiotiká. Výdavky na zdravotnú starostlivosť tohto dieťaťa môžu byť okolo 20 Eur mesačne. Pokiaľ sa jedná o mal. G., tam sú výdavky na plienky už nižšie, nakoľko plienky už dostáva len na noc, a to asi 10 Eur mesačne, 20 Eur je hygiena, približne 20 Eur je obuv. Tak isto má zhoršený zdravotný stav podobne ako mal. X., tie náklady sú v podobnej výške približne 20 Eur mesačne. Pokiaľ sa jedná o matku, táto chodí v priemere pozeráť deti asi 2 x do týždňa na 2 až 6 hodín.

15. Matka v rámci výsluchov na pojednávaní uviedla, že žije v spoločnej domácnosti s priateľom, s jeho matkou a s jeho starou matkou. Je to vlastne nehnuteľnosť, v ktorej sú tri miestnosti a kúpeľňa. Jednu miestnosť užíva ona s priateľom, jedna je taká menšie detská, táto sa neužíva, iba keď prídu deti a v jednej žije stará matka a matka priateľa s tým, že detská izba a izba, ktorú užíva matka s priateľom, sú priechodzie. Momentálne rekonštruujú vedľajší dom a potom, čo by sa rekonštrukcia ukončila, by tam chcela ísť aj priateľom aj s deťmi bývať. Myslí si, že približne do roka by to mohlo byť dokončené. Momentálne je zamestnaná v Lučenci v spoločnosti Adient, má príjem vo výške 830 Eur v čistom. Pokiaľ sa jedná o jej výdavky, tak výdavky na stravu sú 150 Eur, na elektriku 55 Eur, paušál 40 Eur, hradí riadne výživné na mal. deti, spláca aj exekúciu. a to po 100 Eur mesačne. Je to vlastne dlh voči Orange, keď otec mal. detí si zobral paušál a mobilný telefón na jej meno, následne to nesplácal, zostalo tam uhradiť ešte približne 400 Eur. Na kúrenie sú výdavky v domácnosti 50 Eur, na benzín do práce je to približne 100 Eur. Pravidelne lieky neužíva, výdavky na hygienu má asi 20 Eur, na ošatenie asi 30 Eur na tri mesiace. Snaží sa tiež každý mesiac dokupovať veci deťom, čo im chýba, napríklad, keď sa nastupovalo do školy, a podobne. Na to vynaloží do 100 Eur mesačne. Pokiaľ sa jedná o jej psychický stav, síce navštevuje psychiatrickú ambulanciu, a to každé 3 mesiace, lieky na psychiku však neberie a neužíva ani alkohol.

16. Zo správy o výkone náhradnej osobnej starostlivosti na č. I. 95 spisu súd zistil, že mal. deti bývajú spolu so starými rodičmi v rodinnom dome, ktorý pozostáva z piatich izieb, kuchyne a soc. zariadenia. Všetky miestnosti sú vkusne zariadené sektorovým nábytkom, udržiavané v čistote a poriadku. Mal. deti majú k dispozícii dve detské izby, mal. X. má samostatnú izbu, dve menšie dievčatá majú spoločnú detskú izbu. Izby sú kompletne zariadené, maloleté deti majú dostatok hračiek, sezónneho šatstva, mal.

X. má zakúpené všetky školské potreby, má vo svojej izbe vytvorený priestor, kde si plní svoje školské povinnosti. Zo správy školy vyplýva, že svoje školské povinnosti si mal. X. plní pravidelne, pomôcky má vždy vzorne pripravené, domáce úlohy vypracované a na vyučovanie je pripravená. Maloletá je nekonfliktná, so spolužiakmi spolupracuje, jej správanie je priateľské, k vyučujúcim sa správa slušne a úctivo. Spolupráca so starou matkou je veľmi dobrá, starí rodičia sa zúčastňujú pravidelne rodičovských združení, ich komunikácia so školou je priateľská a ústretová. Obvodný pediater MUDr. Zita Lukáčová v telefonickom rozhovore uviedla, že starostlivosť náhradných rodičov o mal. deti je príkladná, mal. deti majú prevedené všetky preventívne prehliadky, očkovania, starí rodičia v prípade choroby dodržiavajú stanovený liečebný režim. Zo správy obce vyplýva, že starí rodičia bývajú v rodinnom dome, v dobrých bytových, rodinných aj sociálnych podmienkach. Kvalita zabezpečovanej starostlivosti zo strany starých rodičov je dobrá čo sa týka výchovy, aj po stránke materiálnej a finančnej. Rodina sa v obci správa slušne, povest' majú dobrú, neboli na nich podané žiadne sťažnosti, ani ich konanie nebolo riešené komisiou verejného poriadku. Alkoholické nápoje nepožívajú, mal. deti sú slušne vychovávané a je o nich dobre postarané.

17. Potvrdením o príjme a oznámením ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na č. I. 17, 18 spisu, odpoveďou na lustráciu otca v ZVJS zo dňa 24. 10. 2022, rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 4T/138/2021-364 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/87/2021-425 zo dňa 18. 01. 2022 mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 4T/138/2021-364 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/87/2021-425 zo dňa 18. 01. 2022 bol otec mal. detí bol uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že od presne nezistenej doby približne od roku 2007 do roku 2009 na presne nezistenom mieste počas toho, ako s bývalou družkou W. M. ešte netvorili spoločnú domácnosť a v následne v rokoch 2009 až 2021 počas spolužitia v spoločnej domácnosti v obci B. Z. v rodinnom dome jeho rodičov okr. G., na presne nezistenom mieste vo X. M., okr. Veľký Krtíš, na presne nezistenom mieste v Š., okr. G., v obci Y. P. v rodinnom dome so súp. č. XX a v obci B. Z. v rodinnom dome so súpisným číslom XXX s výnimkou obdobia približne pol roka v roku 2016, kedy tvorili spoločnú domácnosť s rodičmi W. M. a počas toho, kedy obvinený v roku 2019 odchádzal pracovať na dlhšie časové obdobia do Maďarskej republiky, spravidla pod vplyvom alkoholu v opakujúcich sa intervaloch, spravidla každý druhý až tretí deň svojej bývalej družke a matke spoločných detí W. M. dával zaucha, udieral ju otvorenou dlaňou do tváre, strkal do nej, ťahal ju za vlasy, nadával jej, ponižoval ju, vyhrážal sa jej, že ju zabije a vezme jej spoločné deti, bránil jej kontaktovať sa s rodinou, raz za týždeň až každý druhý týždeň ju bil intenzívne pästami po celom tele, kopal do nej, zlomil jej nos, prsty na rukách, rebrá, lámal jej nechty, rozbil sklenenú fľašu o jej hlavu, hádzal do nej rôzne predmety, po tom, čo sa rozhodla opustiť spoločnú domácnosť, ju dobehol a zbil ju na ulici, pod hrozbami bitky ju nútil, aby spolu s ním požívala alkoholické nápoje, bránil jej spať a fyzicky ju pritom napádal, v dôsledku čoho mala modriny po celom tele a opuchnutú tvár, obavy o svoj život, ako aj o život a zdravie svojich mal. detí, trpela psychickou nepohodou, nespavosťou, únavou, nervozitou, výčtkami, pocitmi úzkosti, zúfalstva, napätia a bezbrannosti, dňa 08. 03. 2021 jej pomliaždil prsty na ruke a hrudník, po čom vyhľadala lekársku pomoc, pričom jeho útoky vyvrcholili dňa 27. 03. 2021, kedy ju na dvore rodinného domu č. XXX v B. Z. po tom, čo požil alkoholické nápoje, ktorý musela pod hrozbami požiť aj ona, udieral otvorenou dlaňou a pästami do tváre a rebier, následne ju odniesol do obývačky, kde ju opäť udieral a kopal do rôznych častí tela a vyhrážal sa jej, že ju zabije, pričom sa bránila a svojim konaním jej spôsobil zlomeninu 5 až 7 rebra ľavej strany hrudníka, ktorá si vyžiadala konzervatívnu liečbu sprevádzanú telesným šetrením, vylúčením ťažšej fyzickej námahy, športovania, sťažením vykonávania domácich prác v trvaní do 4 týždňov, zlomeninu prednej steny pravej čeľuste, ktorá si vyžiadala konzervatívnu liečbu sprevádzanú sťažením čistenia nosa fúkaním a sťažením nosenia ochrannej masky tváre v trvaní do troch týždňov. Tak isto v presne nezistenej doby v roku 2020 do 27. 03. 2021 v obci Y. P. v rodinnom dome súp. č. XX, v obci B. Z. v rodinnom dome so súp. č. XXX pravidelne a spravidla v čase, kedy jeho bývalá družka a matka spoločných mal. detí W. M. nebola doma, kričal na svoju mal. dcéru X.T.. O.. XX. XX. XXXX, hovoril jej, že má držať hubu, nadával jej, strkal do nej, udieral ju po zadku a bil ju po tele, ťahal ju za vlasy takou intenzitou, že ich vytrhol, nútil ju prebaľovať najmladšiu sestru a keď to odmietla, kričal na ňu a zbil ju, uprednostňoval ju pred mladšou sestrou, dával jej to najavo, posielal ju do obchodu v čase, kedy vedel, že je zatvorený, na Nový rok 2021 ju aj so sestrami poslal vo večerných hodinách von, chytal ju za uši a dvíhal ju do vzduchu, opakovane bola svedkom toho ako bil jej matku počas čoho sa ona snažila brániť a privolávala pomoc starých rodičov, v dôsledku čoho plakala, na svojom tele mala modriny, podliatiny, prežívala obavy o svoj život a zdravie ako aj o život a zdravie svojej matky,

pociťovala krivdu, trpela tým, že ju otec nemá rád a chcela, aby od neho odišli. Za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. V súčasnosti otec trest odňatia slobody vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, je pracovne zaradený od 8.3.2022, dosahuje priemerný čistý zárobok 106,96 Eur mesačne a trest odňatia slobody by mal vykonávať do 27. 03. 2029.

18. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba navzájom závislých a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

19. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. (ust. § 45 ods. 1 veta prvá ZR).

20. Podľa § 45 ods. 9 ZR súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 47 ods. 1 ZR náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>> ZR.

22. Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada (ust. ods. 2 § 47 ZR).

23. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

25. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

26. Podľa § 78 ods. 3 ZR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

27. Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, náhradná osobná starostlivosť, je jednou z foriem náhradnej starostlivosti nahrádzajúcej osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak rodičia túto nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Maloleté deti boli naposledy zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti svojich starých rodičov z dôvodu, že otec sa nachádzal vo

väzbe (dôvodom väzby bola hrozba pokračovania v trestnej činnosti, resp. hrozba dokonania trestného činu a otec bol obvinený zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby na tom skutkovom základe, že mal matke od roku 2007 do 27. 03. 2021 spôsobovať fyzické a psychické utrpenie) a matka z dôvodu psychických problémov, pre ktoré brala psychiatrické lieky, nedokázala zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Otec sa podaným návrhom v prvom rade domáhal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že náhradní rodičia v čase, keď s nimi otec s matkou žili v spoločnej domácnosti, vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje. Otec teda v prvom rade netvrdil, že by náhradní rodičia požívali vo zvýšenej miere alkoholické nápoje aj v súčasnosti (alebo aspoň od času, kedy sú maloleté deti v ich náhradnej osobnej starostlivosti) a v konaní na preukázanie ním tvrdenej skutočnosti nepredložil ani žiadne dôkazy. Napriek uvedenému súd z úradnej moci skúmal, či v konaní neexistujú dôvody na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 47 ods. 2 ZR, t.j. najmä či náhradní rodičia nezanedbávajú starostlivosť o zverené mal. deti alebo či neporušujú svoje povinnosti vyplývajúce z funkcie náhradného rodiča. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že maloleté deti majú zo strany náhradných rodičov zabezpečené všetky potreby na primeranej úrovni, keď majú dostatok ošatenia, či hygienických potrieb, v domácnosti, v ktorej s náhradnými rodičmi bývajú, je zabezpečená čistota a hygiena na dostatočnej úrovni, maloleté deti majú k dispozícii dve izby, ktoré sú prispôbené ich potrebám, starí rodičia riadne zabezpečujú i zdravotnú starostlivosť o deti (majú zabezpečené všetky lekárske prehliadky a povinné očkovania), zvládnuté sú aj školské povinnosti maloletých a najmä nebolo preukázané ani zvýšené požívanie alkoholických nápojov náhradnými rodičmi, či niektorým z nich. Zároveň z dôvodu, že došlo k úprave psychického stavu matky (ktorý bol jedným z hlavných dôvodov, pre ktorý boli maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti zverené), keď hoci matka ešte chodí každé tri mesiace na kontrolu do psychiatrickej ambulancie, nepodrobuje sa už medikamentózne liečbe, súd v konaní skúmal, či by neprichádzalo do úvahy zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ktorá už na pojednávaní dňa 5.10.2022 pripustila, že by bola ochotná vziať si deti do starostlivosti aj ihneď. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 4.11.2022, z jej stanoviska na tomto pojednávaní, ako aj zo stanoviska kolízneho opatrovníka, ktorý aktuálne pomery v domácnosti matky prešetroval, však vyplynulo, že matka aktuálne nedokáže pre maloleté deti zabezpečiť adekvátne bývanie. Býva totiž v spoločnej domácnosti s priateľom, s jeho matkou a s jeho starou matkou, s tým, že matka priateľa a ani jeho stará matka nesúhlasia s tým, aby maloleté deti v predmetnej domácnosti bývali. Menované síce nie sú vlastníčkami nehnuteľnosti, v ktorej sa domácnosť nachádza, majú však k tejto nehnuteľnosti predkupné právo, nehnuteľnosť splácajú a navyše vzhľadom na stavebnotechnické usporiadanie nehnuteľnosti, nie je v súčasnosti možné zabezpečiť oddelené bývanie členov tejto domácnosti. Izba, ktorá je detskou izbou maloletých detí, je totiž izbou priechodzou (rovnako ako izba matky a jej priateľa), stará matka i matka priateľa cez detskú izbu a izbu matky a jej priateľa prechádzajú, a navyše v predmetnej domácnosti je k dispozícii len jedna spoločná kuchyňa a jedno spoločné sociálne zariadenie. V tejto súvislosti tak matka, ako aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka, prezentovali obavu zo vzniku konfliktov v tejto domácnosti, ktorých súčasťou by nevyhnutne museli byť i maloleté deti. Matka navyše zatiaľ nemá vyriešenú bytovú otázku iným spôsobom, keď síce rekonštruuje susediacu nehnuteľnosť, táto však zatiaľ vhodná na bývanie nie je a rekonštrukcia by podľa tvrdenia matky mala trvať ešte asi jeden rok. Z tohto stavu bol preto súd názoru, že nakoľko matka nedokáže aktuálne zabezpečiť bytovú otázku maloletých detí, v čoho dôsledku napokon so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a so zverením detí do jej starostlivosti ani nesúhlasila, je naďalej v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov. Pokiaľ sa totiž jedná o ich otca, tento vykonáva trest odňatia slobody, uvedený trest by mal vykonávať až do r. 2029, a teda osobná starostlivosť o maloleté deti jeho osobou nepripadá do úvahy už len z uvedeného dôvodu. Preto súd návrh otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti zamietol a v tejto súvislosti sa už nemusel zaoberať jeho návrhom na zverenie detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov.

28. Pokiaľ sa jedná o návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti, odôvodnený skutočnosťou, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá z čoho platiť sumu 70 Eur na každé dieťa, ani uvedenému návrhu súd vyhovieť nemohol. Ako totiž vyplýva z ust. § 75 ods. 1 ZR a ust. 78 ods. 1 a 3 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery a pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Vychádzajúc z citovaných zákonných

ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci výživného opakovane rozhodnúť (znižiť, resp. zvýšiť výživné, ktoré už bolo raz určené právoplatným rozhodnutím) je zmena pomerov, a to buď na strane rodičov, alebo na strane oprávneného (maloletého dieťaťa), alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozsudku.

29. Pokiaľ sa jedná o odôvodnené potreby mal. detí, v rozsudku č. k. 14P/78/2021-92 zo dňa 22.11.2021, ktorým boli mal. deti T. zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti náhradných rodičov, súd vychádzal zo skutočnosti, že na úhradu odôvodnených potrieb každého z maloletých detí je potrebné vynaložiť viac ako 200 Eur (168 Eur mesačne na stravu v domácnosti a bývanie na každé z maloletých detí, okrem toho na maloletú X. 20 Eur cestovné do školy, 30 Eur ošatenie a obuv a 15 Eur hygiena, na maloletú X. 30 Eur ošatenie a obuv, 15 Eur hygiena a 20 Eur strava v materskej škole a na maloletú G. 35 Eur plienky, 20 Eur hygiena a 20 Eur obuv.), t.j. na mal. X. cca. 233 Eur (bez výdavkov na školu), na mal. X. cca 233 Eur a na mal. G. cca 243 Eur. V súčasnosti, je každé z maloletých detí o 1 rok staršie (čo je osobitne významné pri mal. X., ktorá od 1.9.2022 začala navštevovať základnú školu) a je všeobecne známou skutočnosťou (ktorú s poukazom na § 186 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. nie je potrebné dokazovať), že v období posledného roka došlo aj k podstatnému nárastu životných nákladov. Z uvedeného dôvodu došlo k zvýšeniu výdavkov na bývanie v domácnosti, kde bývajú náhradní rodičia s mal. deťmi, keď zálohové platby za elektriku boli zvýšené na sumu 89 Eur mesačne, na drevo ročne dávajú už teraz 1.450 Eur (po prepočítaní na mesiac teda 120,8 Eur), internet zostal na sume 17 Eur, aj DIGI na sume 12 Eur. Hoci súd neuveril tvrdeniam náhradnej matky o tom, že došlo aj k nárastu nákladov na stravu na domácnosť zo sumy 800 Eur mesačne na sumu 1.100 Eur, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zatiaľ čo v čase posledného rozhodovania o maloletých deťoch matka v domácnosti náhradných rodičov 2 - 3 krát do týždňa prespávala, zatiaľ čo v súčasnosti chodí mal. deti pozeráť v priemere len dva krát a to na 2 hodiny až 6 hodín, z čoho súd vyvodil, že hoci nemožno spochybníť všeobecný nárast cien potravín, celkom logicky sa musela znížiť spotreba potravín v tejto domácnosti, celkové náklady domácnosti na stravu a bývanie sa zvýšili zo sumy 1009 Eur mesačne (v čase posledného rozhodovania súdu) na sumu 1.038,8 Eur. Z dôvodu, že matka s maloletými deťmi už nebýva a v domácnosti náhradných rodičov ani neprespáva, tak na každého člena domácnosti pripadá suma 207,76 Eur (1.038,8 / 5 členov domácnosti). Okrem toho na mal. X. vznikajú výdavky 20 Eur na cestovné do školy, 30 Eur na ošatenie a obuv, 15 Eur je hygiena. V súvislosti so školou tiež vznikajú výdavky na ZRŠ, a to 10 Eur na školský rok. Školské výlety (v priemere 2 do školského roka) sú v celkovej sume 120 Eur ročne, fotenie (dvakrát do roka) spolu 24 Eur na rok a na začiatku šk. roka je tiež potrebné zakúpiť školské potreby, dokúpiť výtvarnú, telesnú a podobné, na čo sú výdavky približne 50 Eur. Ročné výdavky na školu mal. X. tak predstavujú 204 Eur, čo po prepočítaní na počet mesiacov v roku predstavuje sumu 17 Eur mesačne. Na výživu mal. X. je tak potrebné aktuálne mesačne vynaložiť približne 290 Eur (207,76 + 20 + 30 + 15 + 17). Pokiaľ sa jedná o mal. X., u nej sú okrem výdavkov na bývanie a na stravu v domácnosti výdavky 20 Eur na cestovné do školy, okrem rovnakých výdavkov na školu ako na mal. X. v celkovej sume 204 Eur ročne (17 Eur mesačne), sú u mal. X. tiež výdavky na obedy v škole 22 Eur - 24 Eur (v priemere 23 Eur) a na družinu 9 Eur. Mal. X. býva dosť často chorá, a to aj dvakrát do mesiaca, kedy je potrebné zakupovať spreje do nosa, lieky proti teplote a ak sú predpísané, tak antibiotiká. Výdavky na zdravotnú starostlivosť tohto dieťaťa sú okolo 20 Eur mesačne. Výdavky na mal. X. teda v súčasnosti predstavujú približne 297 Eur (207,76 + 20 + 17 + 23 + 9 + 20). Pri maloletej G. sú okrem výdavkov na stravu v domácnosti a na bývanie prítomné výdavky na plienky 10 Eur mesačne, 20 Eur je hygiena, približne 20 Eur je obuv a výdavky na zdravotnú starostlivosť predstavujú približne 20 Eur mesačne. Aktuálne výdavky na mal. G. teda dosahujú približne 278 Eur (207,76 + 10 + 20 + 20 + 20). Z dôvodu celkového zvýšenia nákladov na stravu a bývanie na území SR ako aj osobitne pri mal. X. v súvislosti s nástupom do základnej školy a so zhoršením zdravotného stavu mal. X. a mal. G. tak došlo k nárastu odôvodnených potrieb týchto mal. detí zo sumy 233, 233, resp. 243 Eur, na sumu 290, 297, resp. 278 Eur. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že uvedené zvýšenie výdavkov na maloleté deti, pokrýva z vlastných prostriedkov matka, ktorá každomesačne dokupuje maloletým deťom to, čo im chýba.

30. Majetková situácia matky sa mierne zlepšila, keď v čase posledného rozhodovania bola zamestnaná s príjmom 630 Eur v čistom a v súčasnosti už dosahuje príjem cca 830 Eur v čistom. Okrem výživného na mal. deti má výdavky na stravu 150 Eur, na elektriku 55 Eur, paušál 40 Eur, na exekúciu 100 Eur

mesačne, na kúrenie 50 Eur, na benzín do práce 100 Eur, na hygienu 20 Eur, na ošatenie 30 Eur na tri mesiace (10 Eur mesačne). Výdavky matky bez výživného, ktoré hradí, dosahujú u matky aktuálne približne 525 Eur. Okrem výživného matka mal deťom každomesačne dokupuje veci, ktoré potrebujú, na čo vynaloží cca 100 Eur mesačne.

31. Pokiaľ sa jedná o otca mal. detí, tento v čase posledného rozhodovania o maloletých deťoch bol bez akéhokoľvek príjmu a nachádzal sa vo výkone väzby (bol obvinený zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby na tom skutkovom základe, že mal matke od roku 2007 do 27. 03. 2021 spôsobovať fyzické a psychické utrpenie). Súd vychádzajúc z princípu potenciality vychádzal z toho, že skutočnosť, že otec sa protiprávnym konaním, ktoré viedlo k jeho vzatiu do väzby, vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Preto nakoľko nemal preukázané žiadne zdravotné obmedzenia otca pracovať, dospel k záveru, že v jeho objektívnych možnostiach je tiež dosahovať príjem aspoň v rovnakej výške ako dosahuje matka (630 Eur). Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, bol otec právoplatne odsúdený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., ktorého obeťou bola matka mal. detí, v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., ktorého obeťou bola mal. X., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Uvedený trest by mal vykonať v r. 2029. Je pracovne zaradený, s príjmom 106,96 Eur v čistom. V súčasnosti tak otec vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v trestnom konaní, v ktorom v čase posledného rozhodovania o maloletých deťoch, vykonával väzbu. U otca tak nenastala žiadna závažná zmena, ktorá by mala vplyv na jeho objektívnu možnosť príjem dosahovať a z neho na výživu svojich mal detí prispievať. Preto súd aj v tomto konaní pri aplikácii ust. § 62 ods. 2 a 75 ods. 1 ZR, v zmysle ktorej rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností (t. j. v zmysle zásady potenciality, a nie podľa skutočných príjmov otca, ktorý vo výkone trestu odňatia slobody síce pracovne zaradený je, avšak len s príjmom 106,96 Eur v čistom) vychádzal zo skutočnosti, že v možnostiach otca mal. je dosahovať aspoň príjem na úrovni 630 Eur v čistom, ktorú sumu by bol schopný podľa rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/78/2021-92 zo dňa 22.11.2021 dosahovať v prípade, ak by nebol v danom čase vo väzbe. Pri uplatnení princípu potenciality totiž súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného (k uvedenému pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018). Vo svetle uvedeného možno dospieť k záveru, že pokiaľ bol otec objektívne schopný už v r. 2021 dosahovať príjem aspoň 630 Eur a nakoľko súd nemal preukázané zhoršenie jeho zdravotného stavu, môže takýto príjem dosahovať i o rok neskôr.

32. Za tejto situácie, keď v porovnaní s posledným rozhodnutím o maloletých deťoch došlo k zvýšeniu ich výdavkov o 40 - 60 Eur na to-ktoré dieťa, ktoré zvýšené výdavky znáša matka maloletých detí plniaca si výživovaciu povinnosť aj nad rámec rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/78/2021-92 zo dňa 22.11.2021 zo svojho zvýšeného príjmu, nebol dôvodný návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti, a to s dôrazom na skutočnosť, že sa sám dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého obeťou bola matka mal. detí, v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, ktorého obeťou bola mal. X., ktorá skutočnosť má rozhodujúci vplyv na jeho schopnosť príjem dosahovať a keď aj v čase posledného rozhodovania o výživovacej povinnosti boli jeho možnosti dosahovať príjem rovnaké ako v súčasnosti a obmedzené len jeho protiprávnou činnosťou. Skutočnosť, že v čase posledného rozhodovania o výživnom bol otec vo väzbe a v súčasnosti je už vo výkone trestu odňatia slobody totiž

vplyv na jeho potencialitu dosahovať príjem nemá a navyše zatiaľ čo v čase vykonávania väzby bol otec bez akéhokoľvek príjmu, v súčasnosti pracovne zaradený je a aspoň nejaký príjem dosahuje. Preto súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

33. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

34. Po vyhlásení tohto rozsudku sa matka, náhradní rodičia a kolízny opatrovník vzdali práva na odvolanie voči všetkým výrokom tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.